

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové v právní věci žalobkyně: **V. T. T.**, nar. xxxxx, bytem P., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, o přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 4.6.2015 č. j. MV-74080-4/SO-2015,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I.

Předmět přezkumu

Rozhodnutím ze dne 4.6.2015 č.j. MV-74080-4/SO-2015 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) zamítla Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“ nebo „žalovaný“) odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19.3.2015 č.j. OAM-11191-29/PP-2014 (vypravené dne 20.3.2015; dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“). Prvostupňovým rozhodnutím byla podle ust. § 87k odst. 1 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky, podaná podle ust. § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a to pro nesplnění podmínek, které zákon o pobytu cizinců stanoví pro udělení tohoto druhu trvalého pobytu. Žalobkyně se domáhá, aby Městský soud v Praze (dále „*městský soud*“) zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ministerstvo vnitra jako správní orgán prvního stupně (dále již „*ministerstvo*“) posuzovalo žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu podle ust. 87h odst. 1 písm. a)

zákona o pobytu cizinců, podle něhož ministerstvo vydá takové povolení rodinnému příslušníku občana Evropské unie po pěti letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území, a na prvním místě se zabývalo zjišťováním, zda žadatelka (žalobkyně) splňuje postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie tak, jak je vymezuje ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. Ze správního spisu a z napadeného i prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že za tím účelem byla u žalobkyně provedena pobytová kontrola na hlášené adrese v H., a to nejprve dne 2.12.2014, při níž byla žalobkyně zastižena na uvedené adrese a při níž uvedla, že její dcera T. D., která má českou státní příslušnost, bydlí přes týden v P. a do H. jezdí na víkendy. V návaznosti na tuto kontrolu ministerstvo vyzvalo dne 17.12.2014 žalobkyni prostřednictvím jejího tehdejšího zástupce (přípisem č.j. OAM-21045-8/TP-2014) k odstranění vad její žádosti, aby – po poučení o obsahu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců – označila, na základě čeho se cítí být rodinným příslušníkem českého státního občana ve smyslu uvedeného ustanovení, když ke své žádosti doložila pouze dokumenty o tom, že její dceři T. D. (ročník narození xxxx) bylo uděleno české státní občanství a že ona je její matkou. Do správního spisu byl pak založen doklad o zajištění nového ubytování žalobkyně na adrese její dcery v P. (od poloviny prosince 2014). Přesto z další pobytové kontroly uskutečněné dne 30.12.2014 v H. vyplynulo, že žalobkyně (ročník narození xxxx) bydlí spolu s dalšími blízkými rodinnými příslušníky na h. adrese. Žalobkyně pak odkazuje na potřebu pomoci rodiny s ohledem na její věk. Ministerstvo z pobytových kontrol zjistilo, že žalobkyně nebydlí se svou dcerou, která je občankou České republiky, a pokud ano, tak nejdříve od 1.1.2015. Ve věci žádosti žalobkyně nebyly doloženy žádné dokumenty, které by potvrdily dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, že je žalobkyně vyživovaná dcerou nebo že pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nedokáže se sama o sebe postarat bez osobní péče dcery. Podle ministerstva se k výsledku žalobkyně ani její dcery nepřikročilo, protože nebyly předloženy žádné jiné dokumenty, které by mohly být výsledkem ověření.

Komise dospěla v napadeném rozhodnutí, jímž potvrdila prvostupňové rozhodnutí ministerstva, k závěru, že žalobkyně ve správním řízení neprokázala, že je rodinnou příslušnicí občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, když skutečnost, že žalobkyně je matkou občanky České republiky, samo o sobě neznamena, že je rodinnou příslušnicí občana Evropské unie ve smyslu citovaného zákonného ustanovení. Ministerstvo se podle Komise podrobně zabývalo otázkou, zda žalobkyně splňuje podmínky uvedeného ustanovení, a na základě dvou pobytových kontrol konstatovalo, že žalobkyně nebydlí se svou dcerou D. T. a že nebyly doloženy žádné dokumenty, které by prokazovaly dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně nebo skutečnost, že je vyživována dcerou, anebo že se z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sama o sebe postarat. Ministerstvo podle Komise neprovedlo výslech, neboť nebyly předloženy dokumenty, které by tak mohly být ověřeny. Komise neshledala důvodnými námitky žalobkyně (jako odvolatelky ve správním řízení), spočívající ve výtce neprovedené dokazování a výsledku žalobkyně či její dcery, v konstatování, že bylo doloženo, že je matkou občanky Evropské unie a před vycestováním ze země původu s ní žila ve společné domácnosti, a že výroková část prvostupňového rozhodnutí neobsahuje adresu bydliště žalobkyně. Jak již bylo výše řečeno, Komise se ztotožnila se závěry ministerstva, že neprokázala, že je rodinnou příslušnicí občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců z důvodů výše uvedených a v napadeném rozhodnutí podrobně popsanych. Ministerstvo ani Komise zároveň nezpochybňují, že žalobkyně je matkou paní D. T. a že se jedná o vztah rodinný, což však neznamena, že má žalobkyně postavení rodinného příslušníka pro účely zákona o pobytu cizinců. Komise připomněla, že ministerstvo žalobkyni ve správním řízení vyzvalo k doplnění její žádosti, žalobkyně však nedoložila svá tvrzení žádnými relevantními dokumenty, a tato vada tak nemohla být ani podle Komise odstraněna

výslechem žalobkyně ve správním řízení. Kromě dokladu o zajištění ubytování u své dcery a jejího manžela, nedoložila žádné další písemné doklady k posouzení postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. Komise v napadeném rozhodnutí zdůraznila, že žalobce, resp. žalobkyni tíží nejen břemeno tvrzení ve správním řízení, ale i břemeno důkazní. Skutečnost, že ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí chybí adresa žalobkyně, ještě podle Komise neznamená, že by v důsledku tohoto pochybení bylo prvostupňové rozhodnutí nezákonné, zvláště, když je adresa trvalého pobytu uvedena v záhlaví tohoto rozhodnutí.

II.

Žalobní body a vyjádření k žalobě

Žalobkyně v první řadě namítá, že napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu odporuje požadavkům obsaženým v ust. § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Podle žalobkyně žalovaný opomněl zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Žalobkyně má za to, že správní orgány nedostatečně zjistily stav věci, pokud jde prokázání sdílení společné domácnosti se svou dcerou, když opakovaně navrhovala doplnění dokazování. Namítá, že správní orgány v podstatě vycházejí z jediné pobytové kontroly, při níž nebyla dcera žalobkyně zastižena na adrese sdílení společné domácnosti. Má rovněž za to, že jednoznačně sdělila, na základě čeho se cítí být rodinou příslušnicí občana Evropské unie, a že je běžnou praxí k prokázání společné domácnosti účastnické výsledky. Vypořádání odvolací námitky ze strany žalovaného je pro ni nedbalé a nepřezkoumatelné. Uvádí, že před několika lety jí bylo uděleno povolení k přechodnému pobytu na základě skutečnosti, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Zároveň poukázala na nedostatky výrokové části prvostupňového rozhodnutí, v němž chybí uvedení místa trvalého pobytu. V neposlední řadě není podle žalobkyně patrné, proč její dcera nebyla přibrána jako účastník řízení, ačkoli rozhodnutí může zasáhnout do jejích práv.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že vznesené žalobní námitky jsou obdobné jako námitky, které byly vzneseny v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Odkazuje proto na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se k těmto námitkám žalovaná Komise podrobně vyjádřila. Komise proto navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

III.

Posouzení věci

Městský soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť s tím oba účastníci souhlasili, žalobkyně konkludentně, žalovaná Komise výslovně ve svém vyjádření k žalobě (§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „*s.ř.s.*“). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Stěžejním žalobním bodem je obecná námitka nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí pro nedostatek důvodů (tvrzené porušení ust. § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu), která přehlíží, že břemeno tvrzení a jemu odpovídající důkazní břemeno ohledně prokázání všech skutečností k předložené žádosti o trvalý pobyt, spočívá na žalobkyni, nikoli na správním orgánu, a že je v zájmu žalobce, resp. žalobkyně, aby vyhověla požadavkům výzvy správního orgánu na jejich doplnění. I přes rozsáhlé znění žaloby její text nesměřuje konkrétně k otázce, kterou správní orgán prvního stupně ve své výzvě položil a kterou

žalobkyně dostatečně přesvědčivě nezodpověděla. Nutno podotknout, že žalobní bod (tedy žalobní námitka) je způsobilý projednání v té míře obecnosti, v níž je formulován, a že míra precizace žalobních bodů a námitek, kterou nelze zaměňovat s jejich rozsáhlostí, do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.8.2010 č.j. 4 As 3/2008-78). Není naprosto na místě, aby soud za žalobce (zde žalobkyni) nebo správní orgán za žadatele spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které požadavky účastníka podporují.

Porovnáním odvolacích a žalobních námitek rovněž městský soud dospěl k závěru, že se v zásadě shodují či překrývají. Městský soud má za to, že žalovaná Komise se v napadeném rozhodnutí zevrubně a přesvědčivě vypořádala s odvolacími námitkami žalobkyně a dostatečně vysvětlila, proč správní orgány nemohly za daného stavu řízení a nedoložení tvrzených skutečností k výzvě správního orgánu prvního stupně vydat jiné rozhodnutí, než které učinily.

Městský soud nemohl ani přehlédnout jistou „nedbalost“, nikoli však na straně žalovaného, jak žaloba namítá na str. 7, nýbrž na straně žaloby, která již v samotném úvodu – na rozdíl od odvolání ve správním řízení – hovoří o tom, že napadá rozhodnutí Komise, jímž „bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce“, a to řízení „o povolení k přechodnému pobytu“, ačkoli výsledkem prvostupňového rozhodnutí bylo „zamítnutí žádosti“, a to žádosti „o povolení k trvalému pobytu“. I přes toto formální pochybení v textu žaloby městský soud posuzoval žalobu i napadené rozhodnutí v souvislostech vyplývajících z jejich celkového obsahu (§ 41 odst. 2 o.s.ř., § 64 s.ř.s.).

Městský soud tak napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost ani pro jinou vadu řízení, která by mohla mít za následek nezákonné meritorní rozhodnutí. Správní orgány obou stupňů se dostatečně vypořádaly se žádostí žalobkyně, která nebyla dostatečně doložena, aby mohla být ve správním řízení úspěšná, a která vycházela nikoli z jediné pobytové kontroly, jak nesprávně uvádí žaloba, nýbrž ze dvou uskutečněných pobytových kontrol, a to dokonce za situace, kdy druhá pobytová kontrola byla učiněna v době, kdy měla žalobkyně pobývat na nové, nyní aktuální adrese.

Je proto výlučně na žalobkyni, nikoli na její dceři, o jejíž oprávnění v řízení nešlo, a proto nebyl důvod pro její účastenství, aby prokázala, že je „rodinnou příslušnicí občana Evropské unie“, když tato zákonná podmínka (§ 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ve spojení s ust. § 15a tohoto zákona) není automaticky pro účely realizace pobytových oprávnění podle citovaného zákona naplněna jinak nepochybným faktem, že žalobkyně je matkou občanky České republiky, a tedy Evropské unie.

Podle ust. § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie. Zákon zde definuje, koho lze považovat za rodinného příslušníka Evropské unie, jemuž tento právní předpis přiznává určitá pobytová oprávnění.

Pro přiznání postavení rodinného příslušníka rodiči občana Evropské unie představuje určitou alternativu písmeno d) předmětného ustanovení, kdy však k přímému příbuzenskému

vztahu ve vzestupné nebo sestupné linii přistupuje podmínka nezaopatřenosti osoby, dále definovaná v ust. § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Jak vyplývá z projednávaného případu a ze spisu, ani tato podmínka nebyla u žalobkyně splněna.

Podle ust. § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1 ustanovení § 15a, pokud 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti, 2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo 3. se o sebe nedokáže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu sám postarat bez osobní péče občana EU, anebo b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Zajištění ubytování automaticky neznamená vedení společné domácnosti. Co se týče rozsahu dokazování ve správním řízení a jeho namítaného nedoplnění, lze mít za to, že postup správních orgánů, především správního orgánu prvního stupně, který po uskutečněných dvou pobytových kontrolách bez dalšího doplnění požadovaného vysvětlení na základě výzvy ze dne 17.12.2014 č.j. OAM-21045-8/TP-2014 a bez jeho doložení nepřistoupil k výsledkům žalobkyně a její dcery, byl adekvátní dané procesní situaci.

Absence místa trvalého pobytu ve výroku prvostupňového rozhodnutí za situace, kdy tento údaj je uveden v záhlaví rozhodnutí, je z hlediska posuzování zákonnosti napadeného a prvostupňového rozhodnutí marginální, když sama žalobkyně uvádí v záhlaví žaloby tento údaj nedostatečně, doslova „bytem v ČR Z.“.

Z uvedených důvodů dospěl městský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak podle jeho vyjádření mu žádné náklady přesahující rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Žalobkyně pak nebyla v řízení procesně úspěšná.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. září 2017

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu